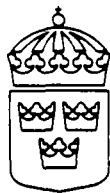

Bostadsutskottets betänkande

1986/87:22

om räntebidrag, bostadsbidrag och
förnyelsebidrag m. m. (prop. 1986/87:150 delvis)

BoU
1986/87:22

Sammanfattning

Utskottet avstyrker regeringens förslag om sänkt garanterad ränta för nybyggnader som påbörjas före utgången av år 1989 samt förslaget om höjd bostadskostnadsgräns med 100 kr./mån. vid beräkning av bostadsbidrag till barnfamiljer. Regeringens förslag om att innevarande års outnyttjade beslutsram avseende förnyelsebidragen skall överföras till budgetåret 1987/88 tillstyrks.

Reservationer har avgivits bl. a. om bifall till regeringens förslag av vpk-ledamoten och av m-ledamöterna om avslag på förslaget om dispositionen av beslutsramen för förnyelsebidrag.

Propositionen

Regeringen har i proposition 1986/87:150 bilaga 7 (bostadsdepartementet) såvitt nu är i fråga föreslagit riksdagen att godkänna vad bostadsministern i propositionen förordat i fråga om

1. de garanterade räntorna när det gäller räntebidrag,
2. de övre gränserna när det gäller bostadsbidrag,
3. outnyttjad del av ramen för förnyelsebidrag för innevarande budgetår.

Motionerna

I detta sammanhang behandlar utskottet de med anledning av propositionen väckta motionerna 1986/87:

Fil12 av Carl Bildt m. fl. (m) vari såvitt nu är i fråga hemställs

14. att riksdagen avslår regeringens begäran i fråga om de garanterade räntorna när det gäller räntebidrag, de övre gränserna för bostadskostnaden när det gäller bostadsbidrag samt i fråga om outnyttjad del av ramen för förnyelsebidrag för innevarande budgetår,

Fil13 av Olof Johansson m. fl. (c) vari såvitt nu är i fråga hemställs

16. att riksdagen beslutar avslå den av regeringen föreslagna höjningen av bostadsbidragen för barnfamiljer,

17. att riksdagen beslutar avslå regeringens förslag om sänkt garantiränta för nybyggnation av hyreshus,

Fil14 av Bengt Westerberg m. fl. (fp) vari såvitt nu är i fråga hemställs

17. att riksdagen avslår förslaget om temporär sänkning av den garanterade räntan,

18. att riksdagen avslår förslaget om ändrade regler för bostadsbidrag,

Fil16 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari såvitt nu är i fråga hemställs

22. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om återinförande av bostadsbidrag för alla hushåll utan barn.

Sk175 av Jan Bergqvist m. fl. (s) vari såvitt nu är i fråga hemställs

2. att riksdagen avslår regeringens förslag om höjda bostadsbidrag och sänkta garanterade räntor.

Utskottet

Förslaget i propositionen om *sänkning av den garanterade räntan för nyhyggnader och om en höjning av bostadskostnadsgränsen avseende bostadsbidrag* motiveras med att skäl finns att motverka kostnadseffekten av den höjda fastighetsskatten.

Bostadsutskottet har i yttrandet BoU 1986/87:3 y till skatteutskottet föreslagit att regeringens förslag om utformning av skatteunderlaget vid beräkning av fastighetsskatten inte genomförs. Med hänvisning härtill avstyrker bostadsutskottet de nu behandlade regeringsförslagen om sänkning av den garanterade räntan och om ändrad bostadskostnadsgräns. Vad nu anförts innebär att utskottet tillstyrker moderata samlingspartiets partimotion *Fil12* yrkande 14 såvitt nu är i fråga, centerpartiets partimotion *Fil13* yrkandena 16 och 17, folkpartiets partimotion *Fil14* yrkandena 17 och 18 samt motion *Sk175* (s) yrkande 2.

Förslaget i propositionen om att *outnyttjade medel av ramen för förnyelsebidrag* för innevarande budgetår får överföras till budgetåret 1987/88 har inget omedelbart samband med förslaget om ändring av fastighetsskatten.

För innevarande budgetår har riksdagen beslutat att ramen för förnyelsebidrag skall uppgå till 60 milj. kr. Av propositionen framgår att bidrag hittills beviljats i ett ärende med 5 milj. kr. För nästa budgetår har riksdagen beslutat att bidrag får lämnas inom en ram av 60 milj. kr.

Bostadsutskottet har i betänkandet BoU 1986/87:10 (s. 76—77) bl. a. anfört att förnyelsebidraget har stor betydelse för att få i gång olika förbättringar av boendemiljön. På de skäl som anförts i propositionen tillstyrker utskottet att outnyttjad del av ramen för innevarande budgetår får överföras till budgetåret 1987/88. Utskottet avstyrker därmed moderata samlingspartiets partimotion *Fil12* yrkande 14 såvitt nu är i fråga om avslag på propositionen.

I vänsterpartiet kommunisternas partimotion *Fil16* yrkande 22 föreslås riksdagen som sin mening ge regeringen till känna att ett *återinförande av bostadsbidrag för alla hushåll utan barn* bör ske. Ett motsvarande förslag behandlades i bostadsutskottets betänkande BoU 1986/87:10.

I betänkandet anförde utskottet med anledning av motioner (s och vpk) att det i vart fall inte för närvarande fanns tillräcklig anledning att föreslå att bostadsbidrag skall återinföras för hushåll utan barn över huvud taget. Utskottet vidhåller sin uppfattning. Vänsterpartiet kommunisternas partimotion Fi116 yrkande 22 avstyrks med hänvisning till vad nu anförts.

Utskottet hemställer

1. beträffande *sänkning av den garanterade räntan för nybyggnader och höjning av bostadskostnadsgränsen avseende bostadsbidrag* att riksdagen med bifall till motionerna 1986/87:Fi112 yrkande 14 såvitt nu är i fråga, 1986/87:Fi113 yrkandena 16 och 17, 1986/87:Fi114 yrkandena 17 och 18 samt 1986/87:Sk175 yrkande 2 avslår proposition 1986/87:150 bilaga 7 yrkandena 1 och 2,

2. beträffande *outnyttjade medel av ramen för förnyelsebidrag* att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:150 bilaga 7 yrkande 3 avslår motion 1986/87:Fi112 yrkande 14 såvitt nu är i fråga,

3. beträffande *återinförande av bostadsbidrag till alla hushåll utan barn*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Fi116 yrkande 22.

Stockholm den 19 maj 1987

På bostadsutskottets vägnar

Agne Hansson

Närvarande: Agne Hansson (c), Oskar Lindkvist (s), Maj-Lis Landberg (s), Rolf Dahlberg (m), Magnus Persson (s), Erling Bager (fp), Knut Billing (m), Lennart Nilsson (s), Margareta Palmqvist (s), Bertil Danielsson (m), Rune Evensson (s), Tore Claeson (vpk), Nils Nordh (s), Siw Persson (fp) och Kjell A. Mattsson (c).

Reservationer

1. Sänkning av den garanterade räntan för nybyggnader och höjning av bostadskostnadsgränsen avseende bostadsbidrag (mom. 1)

Tore Claeson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 2 börjar med "Bostadsutskottet har i yttrandet" och slutar med "Sk175 (s) yrkande 2" bort ha följande lydelse:

Det kan i och för sig hävdas att regeringens förslag om ökade räntebidrag och bostadsbidrag är en följd av förslaget om höjd fastighetsskatt. Emeller-

tid finns goda motiv för uppfattningen att en ökning av räntebidraget för nybyggnader och en höjning av bostadsbidragen för barnfamiljer behövs även vid oförändrad fastighetsskatt. I vänsterpartiet kommunisternas partimotion Fi116 föreslås motivledes riksdagen bifalla de nu behandlade regeringsförslagen.

Riksdagen har beslutat om åtgärder för att få till stånd en ökning av nybyggandet. Här kan erinras om beslutet (BoU 1986/87:7) i december 1986 om åtgärder för att främja produktionen av nya bostäder på vissa orter. Ytterligare åtgärder behövs. Det nu framlagda regeringsförslaget bör verksamt bidra till att öka nyproduktionen av bostäder.

Inte heller bör regeringens förslag om höjning av bostadskostnadsgränserna för bostadsbidrag till barnfamiljer främst ses som en följd av förslaget om höjd fastighetsskatt. Den senaste tidens ökning av boendekostnaderna samt det väntade utfallet av de kommande hyresförhandlingarna motiverar i sig att regeringens förslag genomförs även vid oförändrad fastighetsskatt år 1988.

Utskottet tillstyrker sålunda de båda nu behandlade regeringsförslagen och avstyrker däremot stående motioner.

dels att moment 1 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

1. *beträffande sänkning av den garanterade räntan för nybyggnader och höjning av bostadskostnadsgränsen avseende bostadsbidrag* att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:150 bilaga 7 yrkandena 1 och 2 avslår motionerna 1986/87:Fi112 yrkande 14 såvitt nu är i fråga, 1986/87:Fi113 yrkandena 16 och 17, 1986/87:Fi114 yrkandena 17 och 18 samt 1986/87:Sk175 yrkande 2,

2. Outnyttjade medel av ramen för förnyelsebidrag (mom. 2)

Rolf Dahlberg, Knut Billing och Bertil Danielsson (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 2 börjar med "Bostadsutskottet har i betänkandet" och slutar med "på propositionen" bort ha följande lydelse:

Förnyelsebidragen lämnas endast till de allmännyttiga bostadsföretagen och för sådana åtgärder i dessa företags flerbostadshusområden som syftar till att minska antalet outhyrda lägenheter och förbättra den sociala miljön i området.

Som anfördes i en reservation (m) till bostadsutskottets betänkande BoU 1986/87:10 (s. 153) finns inte skäl att med statliga lån och bidrag favorisera de allmännyttiga bostadsföretagen på bekostnad av övriga bostadsföretag. Denna uppfattning kvarstår. Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet regeringens förslag om att outnyttjad del av ramen för innevarande budgetår skall få användas nästa budgetår. Moderata samlingspartiets partimotion Fi112 yrkande 14 såvitt nu är i fråga tillstyrks.

dels att moment 2 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

2. *beträffande outnyttjade medel av ramen för förnyelsebidrag* att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Fi112 yrkande 14 såvitt nu är i fråga avslår proposition 1986/87:150 bilaga 7 yrkande 3,

3. Outnyttjade medel av ramen för förnyelsebidrag (mom. 2)

BoU 1986/87:22

Erling Bager och Siw Persson (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 2 börjar med "Bostadsutskottet har i betänkandet" och slutar med "på propositionen" bort ha följande lydelse:

Som anfördes i en reservation (fp) till bostadsutskottets betänkande BoU 1986/87:10 bör förnyelsebidrag utgå oberoende av om bostadsföretaget är allmännyttigt eller ej. Med detta förbehåll bör riksdagen godkänna regeringens förslag om att outnyttjade medel av ramen för förnyelsebidrag för innevarande budgetår får användas budgetåret 1987/88. Moderata samlingspartiets partimotion Fil12 avstyrks sålunda.

dels att moment 2 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

2. beträffande *outnyttjade medel av ramen för förnyelsebidrag*
att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:150 bilaga 7 yrkande 3 och med avslag på motion 1986/87:Fil12 yrkande 14 såvitt nu är i fråga som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

4. Återinförande av bostadsbidrag till alla hushåll utan barn (mom. 3, motiveringen)

Oskar Lindkvist, Maj-Lis Landberg, Magnus Persson, Lennart Nilsson, Margareta Palmqvist, Rune Evensson och Nils Nordh (alla s) anser att den del av utskottets yttrande som på s. 3 börjar med "I betänkandet" och slutar med "nu anförts" bort ha följande lydelse:

I en reservation (s) till bostadsutskottets betänkande BoU 1986/87:10 anfördes med anledning av motioner bl. a. att det kunde förutsättas att regeringen hade sin uppmärksamhet riktad på frågan om bostadsbidrag till hushåll utan barn över huvud taget. Ett tillkännagivande enligt förslaget i vänsterpartiet kommunisternas nu behandlade motion Fil16 yrkande 22 tjänar vid en sådan uppfattning inte något reellt syfte, varför yrkandet avstyrks.

5. Återinförande av bostadsbidrag till alla hushåll utan barn (mom. 3)

Tore Claeson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 3 börjar med "I betänkandet" och slutar med "nu anförts" bort ha följande lydelse:

I en vpk-reservation till bostadsutskottets betänkande BoU 1986/87:10 om bostadsbidrag till hushåll utan barn anfördes bl. a.

I sitt i februari 1986 justerade betänkande om bostadsbidragen förutsatte bostadsutskottet (BoU 1985/86:12 s. 4) att frågan om att återinföra bostadsbidrag till hushåll utan barn skulle komma att aktualiseras vid den fortsatta beredningen av bostadskommitténs betänkande. Utskottet förutsatte att riksdagen skulle föreläggas förslag i frågan. I budgetpropositionen (bil. 13

s. 49) som lades fram så sent som i januari i år anförde bostadsministern att han ämnade återkomma till regeringen i frågan senare under innevarande riksmöte.

Mot bakgrund av vad utskottet anförde och vad i budgetpropositionen redovisats är det minst sagt förvånande att regeringen inte lämnar riksdagen något förslag om utformning av bostadsbidrag till hushåll utan barn i de fall bidragsmottagarna är äldre än 28 år. Det är oacceptabelt att lämna denna grupp utanför bidragssystemet. I gruppen finns många hushåll med låga inkomster. Inte minst den senaste tidens snabba ökning av boendekostnaderna gör det mycket angeläget att bostadsbidragen återinförs också för denna grupp fr. o. m. år 1988. Riksdagen bör därför hos regeringen begära att förslag i frågan skyndsamt föreläggs riksdagen.

Vad i denna reservation anfördes är naturligtvis alltså aktuellt.

Riksdagen bör med bifall till den nu behandlade partimotionen från vänsterpartiet kommunisterna som sin mening ge regeringen till känna vad i yrkande 22 förordats om återinförande av bostadsbidrag för alla hushåll utan barn.

dels att moment 3 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

3. *beträffande återinförande av bostadsbidrag till alla hushåll utan barn*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Fil 16 yrkande 22 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anförde,